

ОСЕТИ ДУХ НОВОГ САДА

Омладинска
престоница
Европе 2019

Европска
престоница
културе 2022

www.novisad.travel

[novisad.travel](https://www.instagram.com/novisad.travel)

[novisadcity](https://www.facebook.com/novisadcity)

НОВА
САДА

ТУРИСТИЧКА
ОРГАНИЗАЦИЈА
ГРАДА
НОВОГ САДА

Префињен и лежеран у исто време,

Нови Сад сија пуним сјајем и, у сагласју са значењем свог назива, пркоси додељеном му статусу другог града у држави. Српска „нова башта“ домаћин је славног фестивала „EXIT“ чије се двадесето по реду одржавање поклапа са проглашењем града за Омладинску престоницу Европе. У складу с тим, доњи део Петроварадинске тврђаве се уређује, а некада запуштена Кинеска четврт постаје алтернативно средиште културе. У јеку снаге, нови „Градић фест“ оплемењује Петроварадин културолошким, позоришним, филмским, уметничким и музичким садржајима, а круна свега је проглашење Новог Сада Европском престоницом културе, 2022. године.

Lonely Planet, 2019

Издавач:

Туристичка организација Града Новог Сада

За издавача:

Бранислав Кнежевић

Текст:

Гордана Стојаковић, Жељана Рудић,
Бојан Петровић, Славица Лончар,
Свјетлана Јањић, Милош Дуњић

Дизајн и припрема за штампу:

Агенција Грајфер, Студио ЛешАРТ

Фотографије:

Александар Милутиновић, Драган Куруцић,
Бојан Хохњец, „EXIT“ промо и архива ТОНС-а

Штампа:

“Birograf Comp d.o.o. Beograd”

Тираж:

1.000

ISBN: 978-86-6146-084-5

Нови Сад, 2024.

Бесплатан примерак

Издавач не одговара за промене садржаја и података

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
338.48(497.113 Novi Sad)(036)
ISBN 978-86-6146-084-5
COBISS.SR-ID 138173705

НОВИ САД - ИСКУСТВО КОЈЕ ВАМ НЕДОСТАЈЕ

Нови Сад/Újvidék/Neusatz је већ три века, колико постоји под тим именима, простор разноликог, богатог културног наслеђа многих народа који у њему живе. Материјална и нематеријална културна баштина стварана у прошлим вековима основ је на коме почива интерактивна мрежа научних и културних институција, што Нови Сад данас чини простором активног сусрета култура и различитих идентитета. То је град музеја, галерија, манифестација од којих је музички фестивал „EXIT“ стекао интернационална признања и неоспорну препознатљивост.

Последњих година се у односу на традиционалну културну продукцију групишу програми и дешавања у оквиру нове културне матрице - ка авангарди и алтернативи, чији је програмски епицентар Студентски културни центар, а просторни епицентар - Кинеска четврт, сада позната и као Креативни дистрикт. Нова креативна енергија која делује на простору овог дистrikта део је идеја и активности које су кандидовале Нови Сад за Омладинску престоницу Европе 2019 и Европску престоницу културе 2022.

Нови Сад је град који својим урбаним средиштем и руралним окружењем посетиоцима нуди агенду невероватне садржајности. Сваки посетилац према свом унутрашњем осећају за лепо и пријатно, атрактивно и весело, корисно и приступачно може створити сопствени угођај упознајући све слојеве прошлости и садашњости Новог Сада.

Нови Сад посетиоце такође привлачи својом уређеношћу, сигурном укотвљеношћу уз Петроварадинску тврђаву – Гибралтар на Дунаву, различитим језицима које говоре његови становници, ритмом који одудара од ужурбаног, хаотичног градског времена. У околини урбаног градског језгра које обележавају барокне, неоренесансне, класицистичке и баухаус грађевине, су излетишта, очувани еко системи и комплекс православних манастира на простору Националног парка Фрушка гора. Салаше, чарде и вински путеви на ободима Новог Сада посетиоцима пружају могућност да доживе сво богатство гастрономије и сеоских обичаја.

Фрушку гору многи називају „мелем за душу и тело” због богате флоре и фауне, занимљивог рекреативног и авантуристичког садржаја, као и бројних манастира и споменика који представљају културно и духовно благо овог простора. Међутим, оно што представља посебну драж некадашњег острва које се издизало изнад Панонског мора јесу сликовити виногради који се у недоглед простиру по брдима Фрушке горе. На темељу ових предела настао је и Новосадски вински пут који спаја нека од најквалитетнијих вина фрушкогорског виногорја са обе стране Дунава.

Сремски Карловци су центар српске духовности и културе, и кресе их споменици и институције настале претежно током XVIII и XIX века. Међу њима се маркантношћу истичу Патријаршијски двор, Саборна црква и Капела мира.

Када се говори о винским подручјима, неизбежно је споменути и Сремске Карловце, романтични барокни градић недалеко од Новог Сада. Често се каже да у овом граду поред Дунава „царују вино и песма“, али осим атмосфере која је у исто време умирујућа и ритмична, неопходно је нагласити и невероватну архитектуру барокног језгра града у ком свака грађевина прича своју причу.

УНИ

ИОQ

И питом и разигран, сетан и ведар, на први поглед млад, али ипак чувен по својим житељима и њиховим безвременим делима, Нови Сад на свакога оставља снажан утисак. Има оних који су га опевали у песмама, оних других који за њим из туђине вечно чезну, али најбројнији су, ипак, они који му се изнова враћају не би ли још једном осетили јединствени дух овог непоновљивог града.

УЕ

НОВИ САД

Пасаж у Змај Јовиној улици

“ Уживање са стиллом и натенане

Натенане је израз који ћете често чути у говору Новосађана и користи се да опише стил живота локалног становништва, а то је полако, лагано и без журбе. Новосађани су карактеристични по својој лежерности и склоности ка хедонизму, те баште кафића пуне људи, као и паркови испуњени породицама са децом у било које доба дана не треба да вас изненаде. Уколико желите да искусите праву локалну атмосферу прошетајте Дунавским парком или кејом, залутајте у пасаже Змај Јовине и Дунавске улице, попијте домаћу кафу или пробајте посебну чоколадну послатицу у Времплову која је добила назив по једној од најзначајнијих личности српског глумишта, Мири Бањац.

“

Тајна скривена испод „Пијаног сата“

Свој популарни надимак „Пијани сат“ је добио због несвакидашњег начина рада јер велика казаљка показује сате, а мала минуте. Ово је некада помагало лађарима да из велике даљине сазнају колико је сати, пошто су у то време сати били важнији од минута. Посебна атракција Петроварадинске тврђаве су Подземне војне галерије, сложени четвороспратни комуникацијско-одбрамбени систем дужине 16 километара са просторијама различитих намена. Део сплета коридора у дужини од око једног километра, доступан је

посетиоцима уз стручно вођење Водичке службе Музеја града Новог Сада. Ова установа културе се налази у згради Арсенала – Топовњаче, на Горњој тврђави и посетиоцима пружа увид у начин живота и културу становања Новосађана у периоду од XVIII до XX века. У склопу музеја је и Велики ратни бунар, ремек-дело архитектуре и грађевинарства, који је, у случају велике опсаде, могао целу тврђаву да снабдева питком водом.

Торањ са сатом („Пијани сат“)

Српска православна Црква
Св. Георгија (Саборна црква)

“

Град отвореног срца

Захваљујући свом положају, Нови Сад је одувек био на траси великих миграција те су се за њега, као свој нови дом, одлучивали различити народи. Данас се у њему говори двадесетак језика, од чега су чак четири службена, и чује се звук звона са исто толико верских објеката различитих конфесија. Преплитање утицаја многобројних култура учинило је Нови Сад посебним у много чему. Овде се прослављају два Божића и две Нове године, Свети Никола и „Mikulás“, Ханука и Курбан-бајрам, једе се штрудла с маком, баклава и куртош колач. Заједнички живот, међусобно поштовање, разумевање и прихватање различитости подарило је питому нарав његовим становницима који и данас са радошћу прихватају све који у њега долазе.

“

Младост, оптимизам и слободарски дух

Са своја тек нешто више од три века постојања, Нови Сад се сврстава у ред младих европских градова. Од самог оснивања, његови становници су тежили самосталности и успевали у настојању да сачувају слободу. О томе сведоче симбол Новог Сада – голуб са маслиновом гранчицом, потом централни градски трг и мост преко Дунава, који у свом називу носе реч слобода. Протекле две деценије, инкубатор позитивне енергије и стециште младих из целог света је „EXIT“ фестивал. Један је од највећих и најомиљенијих музичких фестивала, а уједно и једини настао

као студентски покрет који је израстао из жеље за прогресом и тежње ка слободи. „EXIT“ сваке године окупи 200 хиљада посетилаца из целог света, који заједно уживају у музици око хиљаду извођача на преко 40 бина и фестивалских зона. До сада је угостио водећа имена светске музичке сцене међу којима су: „Billy Idol“, „The Cure“, „The Killers“, „Guns N’ Roses“, „Franz Ferdinand“, „Iggy Pop“, „David Guetta“, „Fatboy Slim“, „Cypress Hill“, „Snoop Dogg“, „The Prodigy“, „Sex Pistols“, „Nick Cave and The Bad Seeds“ и многе друге.

Градска плажа Штранд

“ Летњи предах уз мирис липа и свежину Дунава

Кад први дани јуна обавију улице града чаробним мирисом липа, градска плажа постаје централно место сусрета и летњих збивања. Упркос ужареном песку под стопалима, људи се забављају играјући тенис главом и пициген, две спортске игре осмишљене управо на једном од највећих и најлепших уређених дунавских купалишта – Штранду. Освежење од летњих врућина једни траже у Дунаву, док га други проналазе у хладу топола или под сунцобранима многобројних барова. Суседно Рибарско острво, специфично по својој опуштеној атмосфери, нуди посебан угођај на војвођански начин – пријатно летње поподне уз укусан залагај и лагану музику.

Музеј Војводине - Римски шлем

“Златни сјај римских парадних шлемова

Најлепши предмети из римског периода, нађени на овим просторима, кресе античку збирку Музеја Војводине. Реч је о три позлаћена римска парадна шлема из IV века, од којих је један богато украшен имитацијама драгог и полудрагог камења. Скупоцености израде упућује на то да су им власници били истакнуте војсковође, припадници високог друштва те су, као симболи моћи, привлачили пажњу посетилаца на гостујућим изложбама широм Европе. Од свега петнаестак оваквих шлемова на свету, у Музеју Војводине налазе се чак три,

што издваја ову колекцију као једину на читавој планети, представљајући уједно и заштитни знак музеја. У оквиру сталне поставке музеја представљен је развитак људског друштва на данашњем тлу Војводине у континуитету од осам хиљада година, путем 6.000 репрезентативних експоната из археологије, опште историје, историје уметности и етнологије. Једно од његових одељења је и Музеј присаједињења 1918, који кроз Збирку историјских и уметничких предмета приказује процес присаједињења војвођанских области Србији.

“Бастиони инспирације и уметности

Некада главно упориште бранитеља града, Петроварадинска тврђава данас је дом највећој неформалној уметничкој колонији на свету па тако међу њеним зидинама стварају уметници различитих профила већ више од 70 година. Посебну пажњу поштовалаца уметничког израза привлачи Установа за израду таписерија „Атеље 61“ својом Националном збирком таписерија, једном од најобимнијих колекција у овој области. Да је Нови Сад град културе, сведочи и Трг галерија који носи назив по три галерије које међусобно уско сарађују и заједничким програмима обогаћују културну понуду града. Једна од њих, Галерија Матице

српске, са колекцијом уметничких дела насталих у периоду од XVI до XXI века, представља један од најбогатијих уметничких музеја у Србији. Њени посетиоци свакодневно могу да уживају у богатом програму попут стручних тумачења изложби, предавања, промоција уметничких издања, пројекција уметничких филмова, разговора с уметницима и радионица за бебе, децу и младе. Напуштеној индустријској зони, удахнут је нови живот савременим стваралачким подухватима те је звук машина замењен надахнућем новосадских уметника које је старе фабрике претворило у Креативни дистрикт.

Чарда на Дунаву

“ Магија мириса, укуса и поднебља

Попут великих белих лађа, усидрених дуж пешчаних обала реке, једна до друге нанизале су се дунавске чарде надалеко чувене по својим рибљим специјалитетима, али и винима фрушкогорског виногорја чија традиција потиче из далеког III века. Још један бисер војвођанске гастрономске понуде, представљају салаше. Смештени у непрегледној равници, одвајкада привлаче путнике намернике нудећи им домаћинску атмосферу уз богат кулинарски ужитак и прегршт интересантних активности, од мешења гибанице до јахања коња. Укус хране која је послужена у топлини салашарског амбијента, дуго се памти и мами на поновну посету.

“Осам тамбураша с Петроварадина

Речи једне од најлепших војвођанских песама, која је понела титулу „Тамбурашка химна“, гласе: „Нек ме увек прате с песмом рујног вина, осам тамбураша с Петроварадина“. Песма која је настала пре скоро 50 година инспирисала је многе љубитеље тамбурашке музике, опојног вина и војвођанске кухиње да искажу ту љубав. Тако су се прославиле и популарне чарде на Дунаву, као и бројни ресторани локалне кухиње у којима се могу чути познати звуци тамбурице. Међу њима је био и

ресторан „Осам тамбураша с Петроварадина“ који данас представља део културно-историјске баштине Новог Сада. Традицију употпуњује и „Тамбурица фест“ који се у континуитету одржава од 2008. године у циљу афирмисања тамбурашке музике и тамбурице као инструмента. Овај фестивал добио је свој дом – Музеј Тамбурица феста у којем је, јединственом музеолошком поставком, обухваћено више од два века тамбурашке традиције у Војводини.

Манастир Шишатовач

“

Фрушка гора - мелем за душу и тело

Свако ко се отисне преко Дунава на сремску страну, убрзо бива затечен невероватним призорима. Несвакидашња оаза мира, природних лепота и духовности, оличена у Фрушкој гори, планини – острву у сред панонске равнице, изникла је на свега 15 километара од града. Њене благе падине прекривене су виновом лозом, врхови су обрасли шумом, а у долинама ушушкане леже највеће православне светиње – фрушкогорски манастири. Због

изузетних природних и културних вредности и потребе њиховог очувања, Фрушка гора је 1960. године проглашена првим националним парком у Србији. Било да га походе верници, планинари, бициклисти, излетници, купачи, ловци, риболовци, љубитељи културе и историје или пак они који уживају у чарима термоминералних вода, овај крај ће, без сумње, на свакога оставити јак утисак и пружити му управо оно за чим чезне.

“

Научница која је обележила свет науке

Милева Марић Ајнштајн је жена која је дуго живела у сенци свог мужа Алберта Ајнштајна, научника који је својим доприносом обележио светску науку. Међутим, данас је познато колики је био њен допринос Ајнштајновом успеху, јер ни сам Ајнштајн то није крио. Жена која је оставила значајан печат као научница гајила је посебну љубав према Новом Саду, граду у ком је одлучила да крсти своја два сина. Управо по томе је данас веома значајна Николајевска црква. Поред цркве, значајна за Милевин живот је и кућа коју је њен отац изградио у Кисачкој улици још почетком XX века, а која и данас привлачи туристе.

У Музеју града Новог Сада на Петроварадинској тврђави, постављена је мултимедијална изложба „Милева: ми смо стена“ којом су дочарани различити елементи биографије ове знамените жене. Ова несвакидашња изложба представља спој креативне употребе најмодернијих технологија, нових медија, али и класичног уметничког језика. Поставка „Милева“ на аутентичан начин упознаје посетиоце са животном причом жене која је истовремено била врсна математичарка, маргинализована научница, пожртвована мајка, као и супруга једног од највећих светских умова.

Милева Марић - Ајнштајн

Мурал Милеве Марић Ајнштајн на згради Техничке школе у Гагариновој улици, која носи њено име

НОВИ САД У РИТМУ ГОДИШЊИХ ДОБА

Лепота, атмосфера, ритам, младост, радост, традиција и гостољубивост нераздвојиви су део духа Новог Сада и могу се осетити током целе године у војвођанској престоници и њеној ужој и широј околини и то од шетње кроз историјско и културно оплемењено градско језгро, упознавања са утврђењем које се издиже изнад Дунава, преко истраживања природних „плућа“ целе регије, па све до испробавања енолошких и гастрономских ужитака.

Нови Сад је и град у којем се годишње одржава преко 200 различитих догађаја где свако може пронаћи нешто за себе, а годишња доба само су предност која дозвољава да се они расподеле на равномеран начин.

Пролећно буђење града и околине

Средином марта са опраштањем од зимског календара, прелазимо у онај који доноси буђење природе, али и нове енергије, полета и радости. Управо због тога у овим месецима очекују нас рекреативне активности. Сви који желе да уђу у корак са природом, своју форму могу тестирати на Маратону на Фрушкој гори који се традиционално одржава током априла, док пре њега оне спремније очекује мартовски Градски полумаратон. Љубитељ сте бицикала и природе? Авантуристички фрушкогорски дух можете доживети и кроз манифестацију „Tour de Fruška“, која окупља све генерације. Мај у Новом Саду резервисан је и за Међународни сајам пољопривреде који представља институционални догађај на пољу нових трендова у пољопривреди.

Летњи микс културе, уметности, музике и добре забаве

Када сунце окупа новосадске улице, на сцену ступају догађаји на отвореном који привлаче велику пажњу локалног становништва, али и бројних посетилаца нашег града. Оно по чему су Новосађани познати је гостопримство и осећај добродошлице на сваком кораку. А како најбоље осетити добродошлицу него кроз чуло укуса и мириса чије се задовољство испуњава на Интерфесту, фестивалу на којем се презентују најбоља вина из Србије и света, а посебну пажњу привлаче локалне винарије скривене иза брэнда Новосадски вински пут.

Да ни најмлађи становници и посетиоци нису изостављени, доказ су Змајеве дечје игре у оквиру којих су заступљени многобројни програми уметничког стваралаштва за децу, као и дечијег стваралаштва.

Када се најсјајнија звезда усија, сва пажња усмерава се на Петроварадинску тврђаву која преко 20 година сваког јула на „EXIT“ фестивалу угости хиљаде и хиљаде душа жељних добре забаве о којој се дуго прича.

Да је Нови Сад град мултикултуралности и разноликости, доказ су и Тамбурица фест и Фестивал уличних свирача – Градић фест којима се презентује традиција, култура и уметничка слобода и ширина на интересантне начине.

Најлепше јесење боје природе и културе

Да је Нови Сад град културе доказ је и чињеница да ниједан календарски период не може да протекне без културних догађаја који оплемењују лагани градски ритам. Калеидоскоп културе, Инфант, НОМУС и Џез фестивал у јесењем периоду одржавају дух града живим и посебним. Већ смо споменули добро познато новосадско гостопримство и гастрономију који се и с почетком јесени могу осетити у Лиманском парку где мали произвођачи из целе Војводине представљају своје производе на Укусима Војводине. Након активног пролећа, још један значајан догађај за све љубитеље трчања одржава се на улицама војвођанске престонице. Новосадски маратон традиционално окупља тркаче који се целу сезону спремају за истрчавање 40 километара дуге трке. Као затварање једне и позив за другу сезону, ту је Међународни сајам туризма који се у овом периоду одржава на Новосадском сајму.

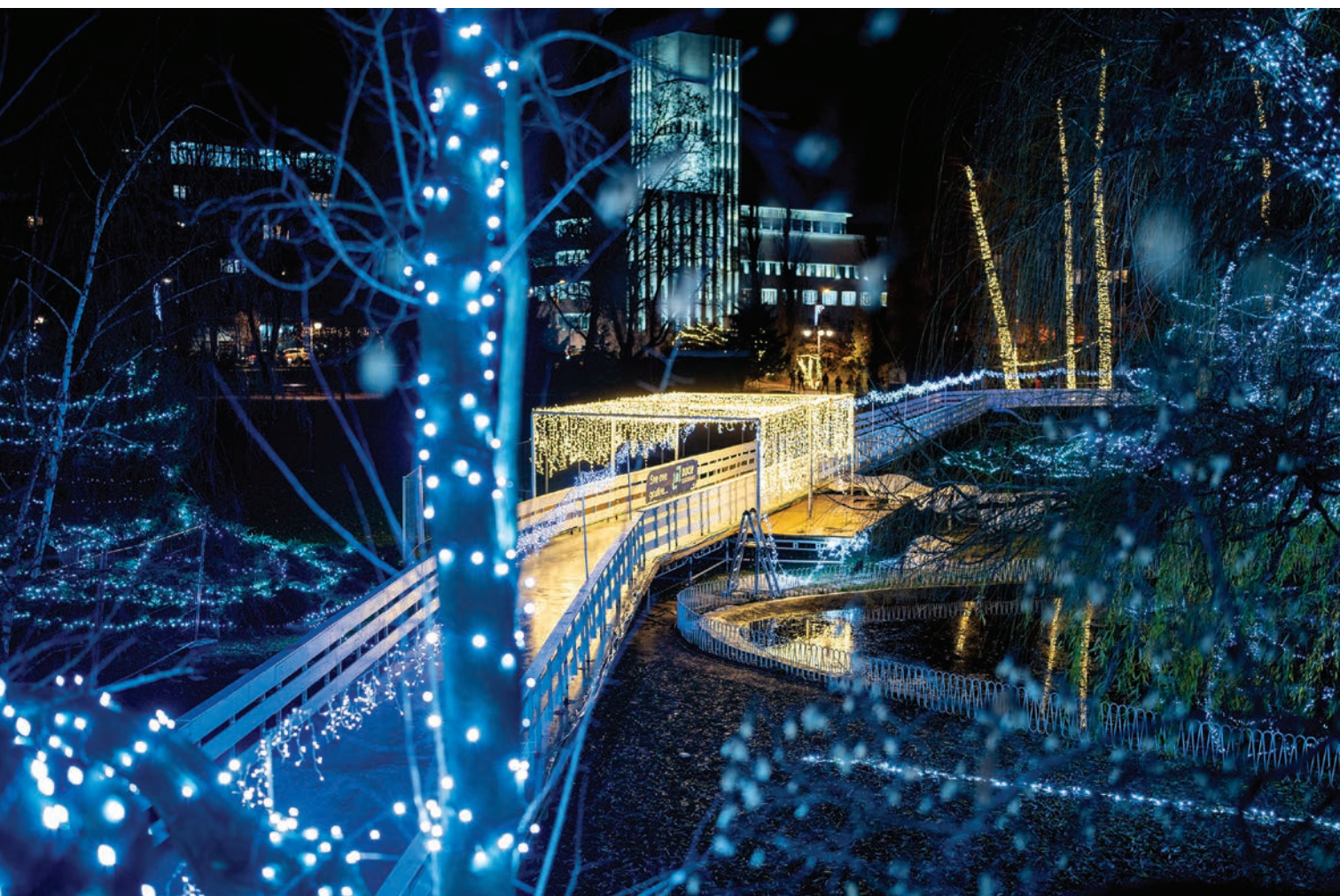

Дух новосадске Зимске фантазије

Уколико се одлучите да наш град посетите у време новогодишњих и божићних празника, сигурно ћете у бајковито украшеним градским улицама осетити дух Зимске фантазије, када сваки ћошак представља идиличну локацију за стварање магичних фотографских успомена. Зимски фестивали који се одржавају на Тргу слободе и на платоу испред ТЦ Променада – „Новосадски Зимзоленд“ и „Божићна чаролија“, допринеће празничном духу где радости, дружења и осмеха никада не мања. Још једна локација, Дунавски парк, претвара се у велико клизалиште названо „Ледена шума“ које са декоративним лампицама на гранама без лишћа оживљава све оне пределе описане у бајкама. За музичке сладокусце ту су традиционални Божићно-новогодишњи концерти класичне музике, док се упловљавање у две Нове године у Новом Саду одвија на организованим дочецима о којима се дуго прича.

Ако смо вам бар мало заголицали интересовање за Нови Сад и Фрушку гору, на сајту Туристичке организације Града Новог Сада (www.novisad.travel) можете истражити наше предлоге како провести сваки од 52 викенда у години у Новом Саду, али и пронаћи све релевантне информације о будућим догађајима, смештајном и конгресном капацитету, туристичким атракцијама, установама културе и упознати се са гастрономском и енолошком понудом нашег града.

Упознајте Нови Сад за три дана

Да бисте упознали Нови Сад, град отвореног срца и опуштених људи, потребно је више од једног дана, те вам у наставку дајемо занимљиве предлоге како да на најбољи начин осетите *дух Новог Сада*.

Први дан: Прошетајте старим градским језгром

Предлажемо да истраживање града започнете са Трга слободе посетом Инфо центру Туристичке организације Града Новог Сада, где можете добити све потребне информације о туристичкој понуди и дешавањима у граду, узети брошуре и мапе, као и погледати актуелну изложбу у нашем простору.

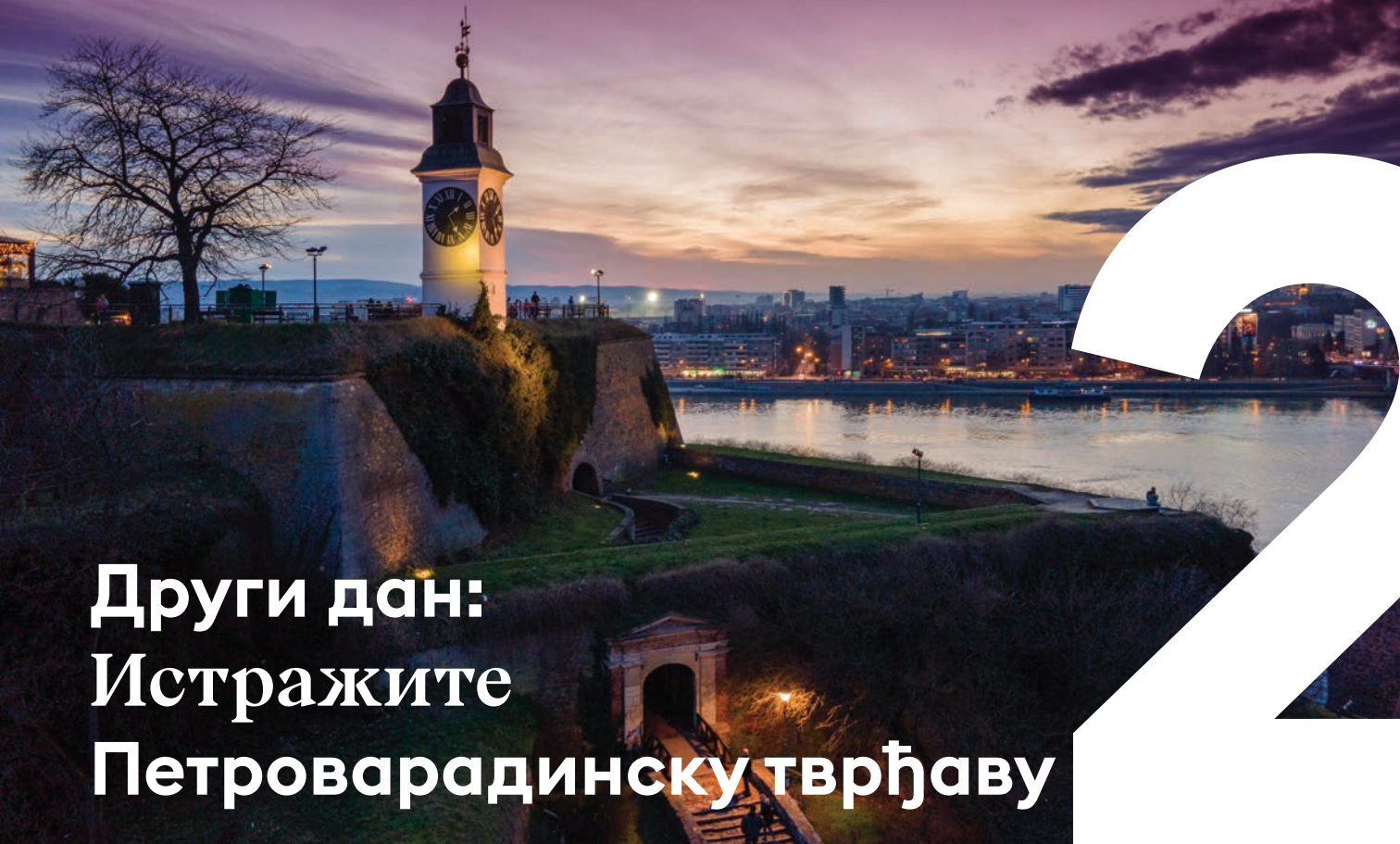
Старо градско језгро Новог Сада својеврсни је изложбени простор, колаж архитектонских стилова, од барока до модерне. Трг слободе окружују грађевине значајне за историју града: **Градска кућа – Магистрат, Римокатоличка црква Имена Маријиног, Палата Гвоздени човек**, а недалеко је и **Новосадска синагога**. Стара здања централних градских **улица Змај Јовине и Дунавске** данас су препуна кафића, ресторана, сувенирница, занатских радњи, књижара, али и скривених пасажа где можете осетити опуштenu атмосферу којом град одише. Змај Јовина улица се завршава **Владичанским двором**, поред кога се налази **Саборна црква Св. Георгија**.

Предлажемо да предах за ручак направите у неком од ресторана у центру града, а за љубитеље рибљих специјалитета ту су чарде са обе стране Дунава и на Рибарском острву.

Предлози за посету:

- **Музеј Војводине**, најкомплекснији у покрајини, чува велики број предмета са простора Војводине, од палеолита до XX века у три основне збирке: археолошкој, историјској и етнолошкој.
- **Збирка стране уметности** колекцијом скулптура, стилског намештаја и сликарских дела италијанских, фламанских, холандских и француских уметника чини један од најобимнијих фондова стране уметности у земљи.
- **Галерија Матице српске** путем своје сталне поставке води вас на путовање кроз српску уметност дугу три века - од сликарства зографа у XVIII веку до модернизма XX века.
- Репрезентативна дела изложена у **Спомен-збирци Павла Бељанског** пружају изврстан поглед на српску модерну уметност XX века.
- **Креативни дистрикт**, одишем младалачком енергијом, а у просторима некадашњих фабрика данас се одржавају концерти рок и алтернативних бендова, изложбе слика и базари стрипова, плоча и старих предмета.

Други дан: Истражите Петроварадинску тврђаву

Петроварадинска тврђава, једна је од најочуванијих и највећих у Европи. Некада је служила за одбрану Аустријске монархије, а данас њен простор оплемењују уметнички атељеи, Музеј града Новог Сада, Установа за израду таписерија „Атеље 61“, Планетаријум, Академија уметности, ресторани и кафеи.

Горњим градом тврђаве доминира најпрепознатљивији симбол Новог Сада, **Торан са сатом** или популарно „**Пијани сат**“, одакле се пружа најлепши поглед на Нови Сад и Дунав.

У подножју тврђаве је **Доњи град**, од милоште назван „**Градић**“, романтична барокна четврт шарених фасада испресецана уским улицама. Посебну вредност Градићу дају **Римокатоличка црква Светог Јурја** са мистичном криптом и живописно осликана **Српска православна црква Св. Павла**.

Застаните и препустите се укусима војвођанске кухиње у неком од **ресторана** на Тераси Горњег града тврђаве, где се и данас негује тамбурашка музика коју су прославили Јаника Балаж и оркестар „Осам тамбураша са Петроварадина“.

Предлози за посету:

- Посетите **Музеј града Новог Сада**, сталну поставку и мултимедијалну изложбу о великој научници Милеви Марић Ајнштајн. На тури кроз Подземне војне галерије сазнајте о концепту одбране тврђаве чија је изградња трајала скоро читав век.
- У **Атељеу 61** можете погледати Националну збирку таписерија која се сматра једном од најобимнијих у овој области. На тврђави се налазе и бројни атељеи уметника **Удружења „Ликовни круг“**.
- Посетите винарије **Новосадског винског пута**, и сазнајте о традицији виноградарства у малим породичним винаријама. Узводно од Новог Сада, нижу се винарије у Сремској Каменици (Подрум Шукац), Лединцима (Миљевић и Антонијевић), Раковцу (Салаксиа и Имератор), док је са бачке стране винарија у Бегечу (Војновић).
- Осетите дух равнице и прошлих времена на неком од **ченејских салаша** уз звуке тамбурице и војвођанске специјалитете. Провозајте се кочијама или једноставно опустите у хладу крошњи столетних стабала.

Трећи дан: Упустите се у авантуру по Фрушкој гори

Сремски Карловци, Врдник, многобројна излетишта, језера и планинарске стазе на Фрушкој гори, као и комплекс манастира Српске православне цркве, нуде бројне могућности за садржајан излет. У наставку пронађите два предлога за трећи дан, а на вама је да изаберете онај који вам се највише допада.

Први предлог – Сремски Карловци и околина

Низводно од Новог Сада, на источним падинама Фрушке горе сместили су се **Сремски Карловци**, бајковити градић, дугогодишње културно и духовно средиште Срба у Угарској.

За обилазак Сремских Карловаца потребно је око два сата лагане шетње. **Богословија, Патријаршијски двор, Саборна црква Св. Николе, Чесма „Четири лава“, Карловачка гимназија и Капела мира** су препознатљиви симболи овог града.

Ароматично десертно вино бермет прославило је карловачке винаре. У многобројним винаријама у центру и Улици Карловачког мира можете пробати вина овог краја.

Предлози за посету:

- Попните се на Магарчев брег на чијем врху се налази **Душков видиковац** и уживајте у погледу на Сремске Карловце.
- **Музеј пчеларства** је знаменито карловачко место које, поред одличних вина и исто таквог меда, чува трагове историје развоја винарства и пчеларства.
- На обали Дунава можете уживати у неком од **ресторана** или се отиснути у **пловидбу катамараном**.
- Надомак места су три **манастира** из XVI века: **Крушедол, Гретег и Велика Ремета**, као и **излетиште Стражилово** са спомеником песнику Бранку Радичевићу.

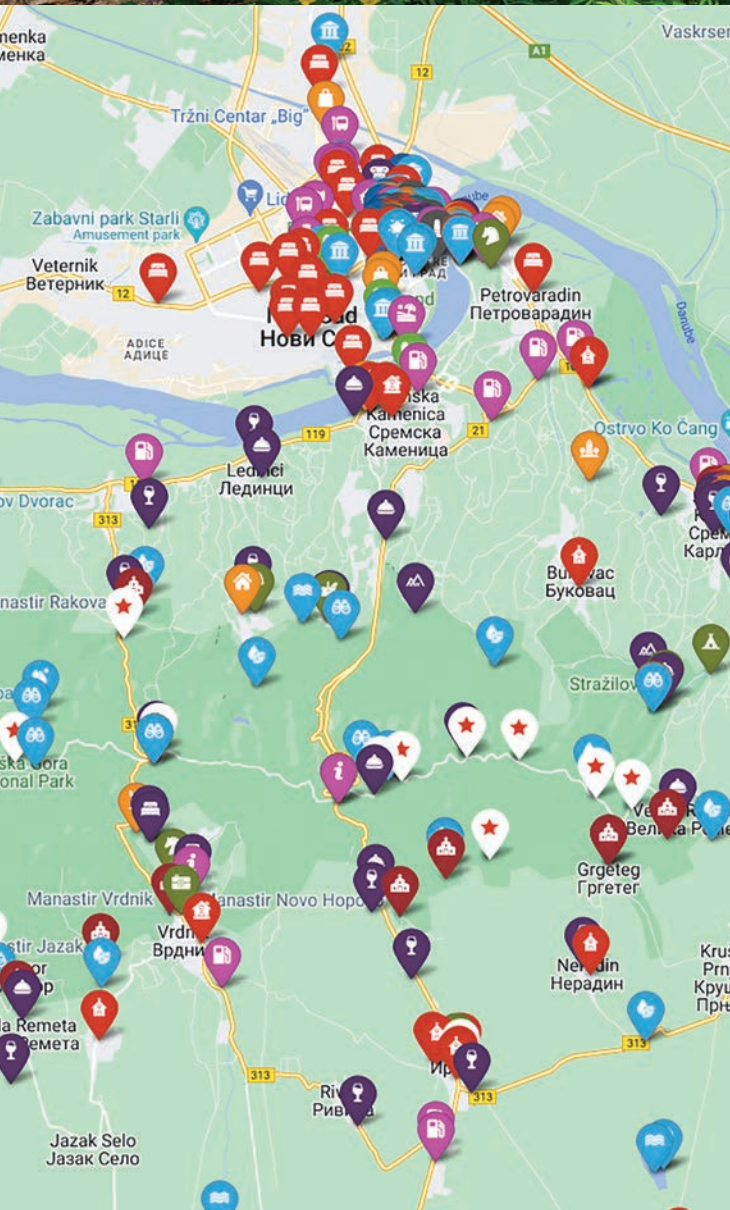
Други предлог – Врдник и околина

Бања Врдник нуди разне садржаје и могућности за уживање у термалној води спа и велнес центара. Зидине **Врдничке куле** изнад града, остаци некадашњег утврђења, омиљено су место бројних путника намерника. **Манастир Врдничка Раваница**, основан у XVI веку налази се у самом месту. У порти манастира је споменик песникињи Милици Стојадиновић Српкињи.

Бројна излетишта, споменици и знаменита места антифашистичке борбе у Другом светском рату, налазе се дуж **Партизанског пута** који спаја Банстол, на источној страни и Визић и Нештин, на западној страни Фрушке горе.

Предлози за посету:

- Посетите импозантни **споменик Слобода** на популарном излетишту **Иришки венац**, са фигуром жене на врху обелиска, који је посвећен борби за слободу народа овог краја.
- Са Иришког венца полазе бројне пешачке стазе, а **едукативна** и **трим стаза** су идеалне за лагану шетњу за све узрасте.
- После пешачења се можете одморити и утолити глад у „**Ресторану на Венцу**“, у амбијенту зеленила уз многобројна јела са роштиља и специјалитете од дивљачи. Недалеко одатле, на путу за **манастире Ново** и **Старо Хопово** налази се ресторан „**Фрушкогорска лугарница**“, као и **Винска кућа Ковачевић**.
- За оне који желе да на неколико дана град замене шумом, а да при том не буду лишени многих удобности, могу за свој боравак одабрати оближњи **хотел Норцев**.

ИСТРАЖИ ФРУШКУ ГОРУ И НОВИ САД

ДИГИТАЛНА МАПА ФРУШКЕ ГОРЕ И НОВОГ САДА

- Преко 700 обележених туристичких атракција
- Навигација до одредишта
- Винарије и ресторани
- Планинарске стазе
- Јавни превоз и друго

Не
труд
се да
разу-
меш,
осети.

НОВИ
САД

ТУРИСТИЧКА
ОРГАНИЗАЦИЈА
ГРАДА
НОВОГ САДА

